

Hietaniemen krematoriokappeli

Hietaniemen krematoriokappelin iso kappeli.

TUHKAUS SUOMESSA 100 VUOTTA

Suomen ensimmäinen tuhkaus toteutettiin 24. maaliskuuta 1926 juuri valmistuneessa maan tuolloin ainoassa krematoriossa, Helsingin Hietaniemessä.

Suomeen perustettiin jo vuonna 1889 yhdistys edistämään tuhkahautautusta. Kesti 36 vuotta, kunnes tavoite toteutui kirkollisten piirien vastustuksesta huolimatta. Tarvittiin paljon aatteellista keskustelua, käytännön perusteluja sekä taloudellisten voimavarojen hankkimista. Se oli merkittävä sekulaari kulttuuriteko.

Hietaniemen krematorio on paitsi maan vanhin, edelleen myös suurin. Sitä ylläpitää alkuperäisen yhdistyksen suora jälkeläinen: Krematoriosäätiö s.r., jonka toiminta on aatteellista ja voittoa tavoittelematonta. Hietaniemen krematorion yhteydessä on hautajaistilaisuuksia varten iso kappeli, jossa on sata istumapaikkaa, ja pieni kappeli.

Tuhkahautaus on yleistynyt, ja Helsingissä tuhkahautauksen osuus on yli 80 prosenttia. Koska krematorioita ei suuressa osassa maata vielä ole, koko maan tuhkauskosprosentti on noin 60. Krematorioita on maassamme 23 lähinnä seura-

kuntien hautausmaiden yhteydessä.

Tuhkaus on kaunis ja eettinen hautastapa, joka tehdään Suomessa pie-teetillä, vainajaa ja omaisia kunnioittaen. Se on halvempi kuin arkkuhautaus, ja hautausmaa-alaa tarvitaan vähän. Tuhkaus mahdollistaa tuhkan sirottelun luontoon, maa- tai vesialueille.

Tuhkahautaus Euroopassa

Euroopassa tuhkahautautusta alettiin voimakkaasti edistää 1800-luvulla.

Hautausmaaolet olivat monin paikoin heikkoja, ja kun **Louis Pasteur** selvitti tautien tartuntamekanismin, oli se merkittävä argumentti tuhkauksen puolesta. Ensimmäinen vainajan tuhkaus varta vasten rakennetussa uunissa tapahtui Italiassa vuonna 1876. Sen jälkeen vähitellen kehitettiin tuhkaus-uuneja jotka täyttivät eettiset, ympäristölliset ja taloudelliset vaatimukset.

Länsi-Euroopassa tuhkaus on hyvin yleinen; vuonna 2014 vainajista tuhkattiin Ruotsissa 80 %, Tanskassa 81 %, Isossa-Britanniassa 75 %, Saksassa 55 % ja Ranskassa 35 %. Japanissa lukema on 99 %.

Ikivanha perinne

Tuhkausta on käytetty hautastapana jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Hautalöydöistä tiedetään, että vainajia polttohaudattiin Suomen alueella jo kivikaudella. Pronssikaudella tapa yleistyi laajempaan käyttöön. Pohjolaissa viikingit sovelsivat tätä hautaustapaa ja Intiassa polttohaudauksella on vanhat perinteet. Etruskit tuhkasivat vainajansa jo kauan ennen Rooman valtakunnan syntyä ja käyttivät luut pieniin keraamisiin talonmuotoisiin uurniin.

Tuhkahautaus ja hautaus maahan ovat esiintyneet rinnakkain koko historiallisen ajan; tavat ovat vaihdelleet eri kulttuureissa ja uskonnoissa. Teologisista syistä kristilliset kirkot eivät ole sitä aiemmin hyväksyneet.

Krematoriosäätiön Tuhkaus 100 vuotta – Kremering 100 år -juhlallisuudet järjestetään maaliskuun lopulla Helsingissä.

Esa Ylikoski

Lähde: Krematoriosäätiö

